

**Universitat de les
Illes Balears**

Facultat d'educació

Memòria del Treball de Fi de Grau

Una metodologia pel segle XXI

Fernando Martin Nemiña

Grau en educació primària amb menció musical

Any acadèmic 2015-16

DNI de l'alumne: 41571987Q

Treball tutelat per Arnau Reynés Florit
Departament de Música

L'autor autoritza l'accés públic a aquest Treball de Fi de Grau.

Paraules clau del treball:

Metodologia, Inclusió, educació musical, innovació, TIC

Key words:

Methodology, inclusion, musical education, innovation, ICT

RESUM/ABSTRACT

Resum

El meu treball de fi de grau es basa en l'adaptació dels continguts del currículum a les necessitats de l'alumnat d'avui en dia, per això, faré una recollida de diferents metodologies emprades a l'ensenyança de la música i juntament amb l'anàlisi dels continguts i competències que ha d'adquirir l'alumnat al llarg de la primària desenvoluparé una metodologia nova teòrica amb diferents estratègies per dur a terme l'adquisició del que dictamina el currículum.

Abstract

This project aims to develop an adaptation of the curriculum contents according to the current needs of students. For that reason, it is necessary to make not only a collection of different methodologies used in teaching music, but also an analysis of contents and skills that students should acquire during the primary.

Therefore, a new theoretical methodology will be created with several strategies according to the analysis and the real needs of students found out in different interviews done before

ÍNDEX

	Pàgines
Introducció	4
Objectius	5 – 6
- General	5
- Específics	5
- Justificació	5 – 6
Metodologia utilitzada	7
- Tipus	7
- Passes a seguir	7
Estructura i desenvolupament	8 – 40
- Recerca d'informació	8
- Resum de les metodologies per autors	8 – 18
- Anàlisi del currículum	18 – 21
- Comparativa de les teories i el currículum	21 – 26
- Resultats estadístics i conclusions de les enquestes	26 – 29
- Metodologia	30 – 36
- Formulació d'activitats basades amb la nova metodologia	36 – 39
Conclusions del projecte i l'experiència personal	40 – 41
Referències bibliogràfiques	42
Annexos	43

INTRODUCCIÓ

En aquest projecte, la intenció és la de fer una investigació de les metodologies de l'ensenyança de la música a l'aula de primària, per tal d'agafar, els punts forts d'aquestes, els resultats de les enquestes que realitzaré (sobre l'opinió de pares i alumnes del municipi de Inca de com és la música a les escoles) i la meva pròpia experiència i concepció per dissenyar una metodologia adaptada a les necessitats dels alumnes del S.XXI.

Realitzaré una metodologia purament teòrica, tot i que, si en un futur es pogués dur a la pràctica, em faria sentir molt gratificat i realitzat, ja que podria veure els punts forts i mancances de la meva investigació, per poder així, seguir polint-la fins que fos una metodologia pràctica i verídica.

Em vaig decantar per aquest tema, perquè a les pràctiques de la menció, vaig poder observar que els alumnes, quan més grans eren menys amor tenien per aquesta àrea i, crec que la música es essencial a la vida, de fet, el 90% de persones (com a mínim) escolten música. Que l'alumnat no demostrés amor per aquesta àrea va fer que em plantejés que el problema podia eradicar en la metodologia que s'empra.

Tot i que la idea inicial era un altre projecte, considero que aquest tema pot ésser més útil que l'altre, i que puc posar el meu gra d'arena a l'ensenyança de la música a les aules. Al menys, si es pot aconseguir comprendre perquè l'alumnat no vol aquesta àrea dins la seva educació i donar algunes solucions factibles, ja serà una batalla guanyada, perquè el projecte haurà pogut detectar un problema i podrem tenir un punt de partida per poder canviar la música a les aules, transformant-la en "una ensenyança per l'alumnat del S.XXI".

En conclusió, aquest projecte, és una manera de poder aprendre més sobre música, analitzar un problema, adaptar la metodologia que s'empra a la necessitat de l'alumnat d'avui en dia i poder donar solucions, opcions i un altre punt de vista sobre com ensenyar-la.

OBJECTIUS

- General

- Elaborar una metodologia de l'ensenyança de la música pels alumnes del s. XXI.

- Específics

- Fer una recerca d'informació sobre teories de l'ensenyança musical.
- Contrastar teories de la pedagogia musical.
- Analitzar les competències i continguts actuals de l'educació musical.
- Entendre l'ensenyança de la música a l'aula.
- Adquirir diversos punts de vista de com fer música a l'aula.
- Analitzar les mancances i virtuts de les metodologies de l'ensenyança de la música al S. XXI.
- Incloure eines per poder emprar a l'aula.

- Justificació

- Fer una recerca d'informació sobre teories de l'ensenyança musical.

Aquest és un dels objectius específics del qual parteix el projecte, sense aquest primer objectiu, seria impossible crear una metodologia viable, ja que no partiria de cap referent per poder-la elaborar.

- Contrastar teories de la pedagogia musical.

Aquest objectiu el reflectiré al llarg del projecte, ja que, si no les comparo i contrast, seria molt difícil treure una metodologia completa, amb el millor i més útil i factible de cada una de les teories que tractaré al llarg d'aquest per poder crear una metodologia completa.

- Analitzar les competències i continguts actuals de l'educació musical.

Si vull que sigui factible per les escoles i enfocada dins el marc legal, necessito conèixer i entendre el que dictamina el currículum que estableixen les Illes Balears, per tant, si no analitzés aquest, no podria fer una metodologia que es pogués dur a terme a una aula.

- Entendre l'ensenyança de la música a l'aula.

Si no entenc com s'ensenyà música dins una aula, resultarà molt costós poder detectar les mancances i les actuacions que provoquen aquest rebuig dels alumnes per aquesta àrea.

Per tant, es necessari saber com s'ensenya i que s'ensenya per poder crear una metodologia apta al S.XXI.

- Adquirir diversos punts de vista de com fer música a l'aula.

Aquest objectiu l'aconseguiré gràcies a les diferents lectures que he llegit i les que llegiré al llarg del projecte, per tal de tenir diverses perspectives i poder crear i enfocar la que crearé jo sense partir només del que penso. Necessito saber que pensen els teòrics anteriors i també el que pensen els pares/mares i l'alumnat, on aconseguiré aquest pensament darrers de les enquestes que duré a terme al municipi d'Inca.

- Analitzar les mancances i virtuts de les metodologies de l'ensenyança de la música.

Com he dit abans, es necessari conèixer per dir-ho d'alguna manera, les coses bones i les coses a millorar de totes les metodologies creades per tal de poder potenciar les bones i poder canviar, adaptar o suprimir les que es puguin millorar. Aquest objectiu es veurà complert a l'apartat de conclusions de les lectures que veureu a "*Estructura i desenvolupament dels continguts*".

- Incloure eines per poder emprar a l'aula.

Per tal de poder donar un aspecte teòric però enfocat a la pràctica considero important incloure a la meva metodologia un apartat on doni exemple d'activitats o exercicis que es poden dur a terme seguint la meva metodologia i on s'assegura l'adquisició d'habilitats i competències que demanda el currículum de les Illes Balears.

METODOLOGIA UTILITZADA

- Tipus.

Duré a terme per poder elaborar aquest projecte una *investigació bibliogràfica*, ja que per poder desenvolupar la meua pròpia metodologia de l'ensenyament de la música a les aules he d'omplir-me primer de totes les teories ja existent al llarg dels anys.

- Passes a seguir

Per fer un bon projecte considero essencial primer establir una gran organització de les tasques a dur a terme de forma que, així, no pugui cometre l'errada d'oblidar-me d'un punt essencial o bé embullar-me amb la quantitat d'informació i perdre el fil conductor del projecte. Per tant, he decidit seguir com a passes d'aquesta investigació:

1. Decisió de la base del projecte.
2. Selecció de la informació i autors que he de recercar.
3. Seleccionar les lectures que hem puguin aportar més dades de cada un dels autors i les seves metodologies.
4. Resum de les lectures
5. Anàlisi dels continguts i competències del currículum "*d'educació artística de les Illes Balears*"¹, en concret de l'àrea de música.
6. Comparació de les teories amb les demandes del currículum.
7. Conclusions dels punts forts i de les mancances de les teories relacionades amb el currículum
8. Creació i justificació de la metodologia actual de l'ensenyança de la música tenint en compte les demandes del currículum.
9. Aportació d'activitats que es poden aplicar seguint el currículum i la meua metodologia.
10. Conclusions de la metodologia teòrica

---

¹ Extret de la pàgina www.weib.caib.es

ESTRUCTURA I DESENVOLUPAMENT

- **Recerca d'informació.**

Per dur a terme el desenvolupament d'aquest projecte, he triat els autors i lectures següents (mencionades correctament a l'apartat de bibliografia):

- Dalcroze
- Orff
- Kodaly
- Edgar Willens
- Maurice Martenot.
- Suzuki
- Ireneu Segarra
- Ward
- Schafer
- Paynter
- Música i aprenentatge significatiu
- Música escolar com a gènere dels seus micro i macro contextes

- **Resum de les metodologies per autors.**

DALCROZE

Compositor i pedagog suís, la seva metodologia es va anomenar “*Rítmica*”, i la va dissenyar degut als buits que trobava a la educació musical tradicional.

Al 1910 ja havia escrit dos articles explicant el seu pensament, però, fins el 1920, no va haver dissenyat la seva teoria “*Le Rythm, la Musique et l'Education*”, que en un principi estava pensada pels alumnes superiors del conservatori.

Fonaments:

- Tot el coneixement parteix de les accions del cos.
- Els ritmes musicals, ja que creen imatges i provoquen moviments instintius.
- La música és una tasca de tot el cos en conjunt, no només del cervell

Objectius:

- Omplir les mancances de l'educació musical tradicional
- Harmonitzar totes les facultats de l'ésser
- Explorar totes les possibilitats de moviment
- Dominar les reaccions i moviments corporals
- Consolidar el sentit mètric mesurant l'espai i el temps dels moviments
- Desenvolupar l'atenció, la concentració, la memòria i la expressió personal

La base del seu mètode parteix de tres aspectes:

1. Ritme: Primera forma de comprensió que es pot començar a treballar des dels tres anys i, si es vol començar a fer solfeig, un any abans s'ha de treballar el ritme. De manera intuïtiva, l'alumnat aprèn a relacionar els moviments del cos amb els diferents temps de la música.
2. Solfeig: És la següent passa, es recolza en el cant i el moviment corporal. Desenvolupa les qualitats musicals: auditives, rítmiques... Amb aquest s'aconsegueix treballar l'audició interior i la notació musical.
3. Improvisació: El mestre amb el piano (preferentment), improvisa una peça i els alumnes han d'acompanyar el so amb gestos i moviments. La improvisació del mestre serà indispensable si volem que els alumnes siguin creatius.

Amb aquest mètode aconseguim una educació integral amb l'alumne, ja que treballa l'atenció, la relaxació, la rapidesa mental i la improvisació, entre d'altres.

ORFF

Compositor i pedagog alemany, es conegut sobretot per al seva obra "*Carmina Burana*". Es podria dir que el seu mètode te semblances amb el de Dewey, per la seva filosofia del "*Learning by doing*". Orff considera que es comença a tenir contacte amb la música des del primer moment en la que es treballa.

La base del seu mètode són els ritmes del llenguatge, relacionant el llenguatge musical amb el vocal i aconseguint un valor expressiu i rítmic.

La major aportació d'aquest compositor és la implementació de tot l'instrumental Orff a les escoles. Aquests fan conscient a l'alumnat del descobriment musical, possibilita fer música en grup i pren consciència dels elements musicals.

Principis de la metodologia:

- Utilitzar el cos com a instrument
- La paraula és l'origen de la música
- La melodia, partint de l'escala pentatònica
- Utilitzar diferents formes musicals (eco, cànon, rondó) utilitzant la veu, el cos o amb instruments
- Improvisació, per tal de potenciar la capacitat creativa
- Implementació d'instruments de percussió (instrumental Orff)

KODALY

Zoltan Kodaly va esser un compositor i pedagog hongarès. Com a folklorista, va recórrer el seu país recollint melodies populars, cosa que li va servir de base per a la seva metodologia, que parteix del folklore.

Metodologia

El seu principal objectiu és aconseguir que l'alumnat sigui capaç d'entonar a primera vista, cantar d'oïda i a la vista d'una partitura. Té com a base la creença que las capacitats musicals de l'alumnat maduren conjuntament amb el seu coneixement de les cançons populars del seu país.

Per ell, l'instrument i element principal de l'aprenentatge és la veu, la qual considera el més perfecte i bell instrument de tots (els instruments perden protagonisme i només acompanyen les veus).

WILLENS

Edgar Willens va esser un pedagog suís que utilitzà la psicologia com a base del seu treball educatiu musical.

A diferència d'altres, ell partí dels elements base de l'ésser humà:

- La veu i
- El moviment

Diferència entre dos tipus d'aprenentatge musical:

- el que ensenya a apreciar la música
- el que ensenya a practicar-la.

Per ell s'ha de començar als 3 – 4 anys d'edat a treballar l'oïda, per donar més endavant l'entrada al solfeig i a la pràctica d'un instrument.

Passes d'aprenentatge de la música segons Willems:

- L'aspecte principal que treballa és la educació auditiva, ja que considera que és la primera base que l'alumnat ha de tenir. Poder distingir entre dos sons, les seves característiques i duració.
- Una vegada entès això, passariem al ritme i moviment, expressant-ho amb el cos. Dependent del ritme, l'alumnat farà diferents moviments.
- El següent pas són les cançons, que considera el millor mitjà per al desenvolupament auditiu. Amb elles es treballaran aspectes pedagògics (les notes, les altures...), per la qual seran cançons centrades en la música.

Segons Willems, utilitzar mitjans extramusicals (colors, contes...) no ajuda a l'aprenentatge de l'alumnat. Aconsegueix un aprenentatge inicial ràpid, però poc més.

MARTENOT

Maurice Martenot va esser un enginyer francès, inventor d'un instrument elèctric anomenat "Ondes Martenot", amb el qual va donar concerts arreu del món. A part d'això, s'ha de destacar la seva obra pedagògica "*El mètode Martenot (Paris, 1952)*".

A la seva metodologia destaca la importància de la relaxació i control muscular per a l'aprenentatge musical, fonamentat en el joc. Segons ell s'ha de "*aprendre jugant però sense fer esforços durant molt de temps*", per aconseguir-ho ell intercalava esforç amb reposos.

La seva preocupació principal va esser la de conduir l'educació per una seqüència gradual a la lectoescriptura, en un ambient agradable, per aconseguir-ho va crear diverses activitats lúdiques, molt més atractives que l'educació tradicional.

Es podria dir que el seu model estava influenciat per l'escola activa, per això es poden trobar semblances amb el model de Kodaly (1927).

SUZUKI

Shinichi Suzuki va esser un educador i mestre de violí japonès. Alternant els seus estudis entre Japó i Berlín, va arribar a crear una escola de música al Japó on posaria en pràctica tot el que va aprendre als seus anys d'estudi.

Aquesta metodologia pretén que l'alumne assimili els coneixements musicals com si fos la seva llengua materna:

- primer la audició
- després la lectoescriptura.

Suzuki observà també que els nins i nines eren capaços d'assimilar conceptes d'un nivell mes alt.

Aquest tipus d'observació fa que vulgui aconseguir un mètode natural d'aproximació a la música, mitjançant un bon ambient per tal que els nins puguin desenvolupar les habilitats instrumentals. Les característiques principals del seu mètode son:

- Dirigit a nins comuns, podent començar als 2 anys i mig.
- Reconeix el valor de l'exercici.
- Participació necessària dels pares.
- S'alternen classes individuals amb classes col·lectives.
- El mestre sempre ha de demostrar el seu amor per la música.

Els materials empleats són iguals per a tots els alumnes. Consten de llibres acompanyats de cassetes, que proposen models que els nins han d'anar aconseguint.

IRENEU SEGARRA

Ireneu Segarra va esser un eclesiàstic i mestre, arribant a ser director de l'Escolania durant 45 anys.

Encara que el seu aprenentatge musical fos en segon terme durant la primera etapa de la seva vida, si que agafà força a la segona etapa, on va rebre classes de piano d'en Frank Marshall, d'harmonia i contrapunt del mestre Josep Barberà, de contrapunt, fuga i composició del mestre Cristòfol Taltabull i classes amb Nadia Boulanger a París..

Coincidint amb la direcció de l'Escolania, va fundar una coral i va començar a emprar les seves aptituds musicals i la seva sensibilitat en dos camps:

- Pedagogia musical
- composició.

Les seves dues grans obres han estat "*La veu del nen cantor*", obra que es traduí a diversos idiomes i "*El meu Llibre de Música*", on explica el seu mètode adreçat a les escoles i que encara avui dia es continua utilitzant a l'Escola de Pedagogia Musical Ireneu Segarra.

Característiques del mètode:

- La cançó és la base del mètode, començant per cançons populars senzilles i avançant a d'altres estrangeres mes complicades.
- Molta importància a l'educació sensorial: Experimentar abans que assimilar.
- El ritme atorga una bona coordinació i independència de moviments.
- Preparar l'oïda per captar les variabilitats del so
- Gran importància a les audicions, que amplien els coneixements de la música i ajuden a adquirir l'hàbit d'escoltar

Objectius principals:

- Interioritzar la regularitat de la pulsació per tal d'ordenar els tres primers elements rítmics (unitat, meitat, doble)
- Interioritzar les relacions d'interval de l'entonació mitjançant la imitació
- Treballar els diferents grups melòdics d'una manera progressiva
- Pràctica del transport des de bon començament
- El treball que proposa s'havia d'iniciar amb el cant espontani i activitats ritmico-sensorials, passant dels exercicis a la pissarra al llibre, una vegada entès el mecanisme.

WARD

Justine Ward va crear un mètode de pedagogia musical després d'haver sentit un cant gregorià per part d'una coral de nins. Va cercar un sistema per tal que tots els nins cantessin bé.

El mètode Ward es centra en la veu, considerant tres elements principals:

- control de la veu,
- entonació afinada
- ritme precís.

Per a obtenir el control utilitza recursos com la fonomímia o el solfeig relatiu. Per tal d'aconseguir-ho utilitzà el cant gregorià. Per a Ward, l'instrument fonamental és la veu, deixant de banda altres instruments.

Objectius del mètode:

- Oferir una formació centrada en la música clàssica, popular i el cant gregorià, base sobre la que poden construir la formació musical.

- Aplicar els principis de les diferents pedagogies i psicologies actuals en l'educació musical.
- Educar activament, desenvolupar la imaginació i la expressió dels infants i estimular el seu interès.
- Considerar la possibilitat de connectar la música amb la resta d'activitats
- Fomentar la educació de la música, ja que actua sobre la intel·ligència, voluntat i la sensibilitat

Metodologia:

- El mestre tutor és el que ha d'ensenyar la música.
- Partir sempre des de coneixements ja adquirits.
- Desenvolupar el sentit crític i estètic.
- L'educació de la veu ha de ser l'inici de la construcció del coneixement musical
- Desenvolupar l'oïda mitjançant jocs melòdics.
- Treballar el ritme a través del gest.
- Potenciar l'expressió lliure per tal de potenciar la imaginació dels infants.

SCHAFFER

Murray Schafer és un dels compositors més coneguts de Canadà. Va experimentar amb la veu i els sons. Treballa la sensibilitat auditiva escoltant els sons que ens envolten, que anomena "paisatge sonor", diferenciant entre renou i so i utilitzant una grafia no convencional per determinar els sons que ens envolten.

Objectius:

- Ensenyar música "*des de la música i no per als músics*"
- Apropar-se al món dels sons des dels aprenents guiats per un docent
- Fer música a l'escola
- Tenir el so com a font de comunicació i vida

Metodologia:

- Obrir camins de descobriment.
- Generar espais i situacions per a la reflexió i aprenentatge.

- Ensenyar d'una manera diferent, incidint en els processos d'aprenentatge més que en l'aprenentatge mateix.
- Arriscar-se en pro de l'ensenyament significatiu.
- No donar importància al resultat tant com al camí de reflexió i pensament autònom.

PAYNTER

John Paynter és un dels compositors contemporanis que més aportacions teòriques ha aportat a l'educació musical. Les seves obres destaquen per mostrar noves propostes per el desenvolupament de la música i de relacionar aquesta amb les altres àrees del currículum per tal d'aconseguir un major desenvolupament de les capacitats mentals i espirituals de la persona. El seu mètode creatiu estava basat en la creació, la imaginació i la experimentació.

Objectius:

- Experimentar amb els sons per trobar la seva estructura.
- Incorporar la música actual per tal de treballar damunt aquesta.
- Utilitzar noves grafies.
- Interrelacionar la música amb altres àrees d'ensenyament a l'escola.
- Desenvolupar la sensibilitat i creativitat a través dels sons.

Mètode:

- Introducció al projecte, on es debat el tema.
- Treball necessari per realitzar el projecte, exercicis o activitats que afavoreixin la composició del tema triat.
- Exposició de treballs realitzats, o duta a la pràctica.
- Suggestions i possibles treballs posteriors, per part del mestre, per tal d'ampliar informació.

MÚSICA I APRENENTATGE SIGNIFICATIU

“El aprendizaje musical es un proceso sumamente complejo”. L'autor Gabriel Rusinek posa de manifest una sèrie de diferències entre l'educació tradicional i l'aprenentatge de la música, on la primera es basa en la repetició i la segona, encara que segueix el mateix camí, no denota els mateixos interessos.

Mitjançant una sèrie de proves que posen en prova el sentit auditiu, es pot aconseguir avaluar la significació dels aprenentatges per part de l'alumne.

L'aprenentatge musical serà significatiu sempre que hi hagi una relació amb l'esdeveniment musical.

Per altra banda, com que l'alumne serà qui determini relacionar els conceptes apresos amb l'experiència que tingui o que pugui tenir, i que sigui qui decideixi construir la relació entre concepte i experiència musical, cal fer incidència en entendre les seves motivacions personals a l'hora d'afrontar un nou contingut.

Mitjançant tècniques d'avaluació qualitativa es poden interpretar els significats que atribueix als procediments d'aprenentatge a l'aula. Degut a la diferència entre el contingut que s'ensenya a l'alumne, i el contingut que aquest aprèn o reté.

La prova està composta per cinquanta ítems, agrupats segons la capacitat auditiva necessària per dur-la a terme (paràmetres del so; audició rítmica; identificació de cèl·lules rítmiques; audició de fonts sonores aïllades; audició melòdica i coneixements teòrics de notació musical). A banda de la prova, tindrà en compte l'advertència de Novak en quant que *"El aprendizaje significativo tiene lugar cuando el estudiante decide vincular de manera no arbitraria los nuevos conocimientos"*, per tal d'això els resultats s'han de veure conjuntament amb les variables dels nins objectes de l'estudi (estat d'ànim, predisposició a realitzar la prova, el temps transcorregut entre la prova inicial i la final...)

D'aquesta prova es poden extreure una sèrie de conclusions. Aquesta prova demostrarà un aprenentatge significatiu sempre que l'alumne demostrï que hi ha una relació entre el coneixement declarat i la experiència viscuda. Els resultats de la prova només poden donar uns resultats verticals, sobre l'avanç de cada contingut ensenyat a classe, però així el mestre pot valorar la efectivitat de les seves classes i el contingut que dona i com ho dona. Així i tot, aquests resultats no es poden extrapolar a d'altres, ja que són reflex del grup estudiat i del moment en que s'ha fet la prova (variables).

S'ha de tenir en compte les motivacions dels alumnes per fer significatiu un aprenentatge, *"Tenemos que entender cuales son las motivaciones que llevan a nuestros alumnos a decidir hacerlo"*, cosa difícil ja que com a docents, hi ha tot una sèrie de qüestions que ens són invisibles a primera vista, tals com la vergonya de fer un concert.

Per acabar, es proposen una sèrie de nous interrogants, com redefinir el concepte de coneixement musical a fi d'evitar confusions curriculars, o fer un programa per investigar els límits dels coneixements que s'imparteixen, a fi de millorar el currículum.

METODOLOGÍA DE INVESTIGACIÓN CUALITATIVA: PRESTANDO ATENCIÓN A LA MÚSICA ESCOLAR COMO GÉNERO EN SUS MICRO Y MACRO CONTEXTOS

Tot aprenentatge musical depèn del context en que s'ensenyi. A l'actualitat, i degut a la diversitat pedagògica en que vivim, hem de comprendre que hi ha moltes variants que decideixen quin tipus de música s'ensenya a les aules. Depenent de coses com la formació del professor, el tipus d'alumnat, la societat en la que es troba el centre... condicionen tant com el currículum. *“El significado de cualquier tipo de música es inseparable de las condiciones bajo las cuales se genera y experimenta.”*

Als estudis realitzats, s'han de tenir en compte els contextos que interactuen amb l'aula: meso (la tradició de la música a l'escola), el macro (la societat a on viu) i el micro (l'aula en si).

Als EEUU (lloc on s'ha fet l'estudi) hi ha una tradició “jove” de la musica a l'escola, amb només 150 anys s'ha vist afectat de manera ideològica i pedagògica. Passant de servir per que els nins puguin cantar a l'església, a que es puguin formar en les arts i les emocions.

El primer estudi tracta de la ensenyança de la música a diferents centres, mentre que el segon tracta sobre els contextos dels especialistes.

L'estudi també distingeix entre el tipus de mestre:

- els generalistes (amb preparació musical o sense)
- els especialistes.

Els primers, que en un principi no dediquen tant de temps a la música, ja que tenen altres assignatures, son els que fan les activitats mes vistoses. Per una banda, son els que menys temari musical donen. Relacionen la música amb altres àrees, utilitzant la música per ensenyar qualque cosa que no necessàriament és música. Això és degut a la inseguretad que senten de fer música en comparació amb altres àrees.

Els segons, els mestres especialistes, aprofiten el màxim de temps de que disposen per ensenyar temari musical d'una manera vistosa, ja que moltes vegades tenen impediments per part del centre, que el que el centre cerca es esplaïar els alumnes i donar-li temps lliure als mestres. *“Los directores y jefes de estudios con los que he hablado enfatizaron que la música ocupava un lugar en el currículum sobre todo para cumplir con los requisitos de los sindicatos de proporcionar tiempo libre a los maestros generalistas”*.

Dels mestres generalistes s'han de diferenciar entre:

- Els que no tenen cap formació musical
- El que tenen qualche habilitat amb la música (tocar un instrument, participar a un cor, etc.).

Els mestres generalistes que tenen uns mínims coneixements musicals faran classes esporàdiques de temari musical, donant-li períodes en els que els alumnes no estan molt motivats (després de l'esplai, al final o al principi de la classe...) i no participaran molt, deixant la feina a càrrec dels alumnes, en manera d'audicions. Degut a que no saben utilitzar instruments musicals, els seus alumnes tampoc utilitzaran (centres on no hi ha aules específiques de música), i la veu poques vegades serà una veu "apta" per cantar. Els mestres que tinguin qualche coneixement musical si que el solen aprofitar i solen seguir un calendari anual (cançons de la tardor, de festivitats...).

Dels mestres especialistes cal fer incidència en el tipus de contingut que donen. Encara que tenen poc temps, l'aprofiten al màxim per ensenyar una música de qualitat, encara que no dediquin tant de temps com els generalistes a treballar el context social de la música (balls de final de trimestre) i fan una visió més personal de la música dins l'aula. Encara que la música que s'enseny a l'aula es de mes qualitat, no vol dir que s'ensenyin més conceptes musicals, sinó que l'alumnat entengui i s'entretengui amb el que esta fent (passar-ho be).

Del text es poden extreure certes conclusions, independentment del mestre que tinguin, els temes giren entorn al calendari, però els dels mestres especialistes seran més extensos. La ensenyança musical està centrada en el mestre i les composicions musicals rarament son individuals, o exigeixen una feina creativa per part de l'alumne. Mentre que els generalistes es basen en temes, els especialistes es centren en habilitats.

- **Anàlisi del currículum**

Segons el currículum de les Illes Balears els continguts que s'han de treballar al llarg de la primària estan distribuïts en els següents blocs:

- *“Bloc 1. “Escolta”. Els continguts es centren en el desenvolupament de les capacitats de discriminació auditiva, d'audició comprensiva i de valoració crítica.*
- *Bloc 2. “Interpretació musical”. Es tracta de reconèixer i explorar les possibilitats sonores de la veu, dels instruments musicals i d'objectes de la vida quotidiana que tenim a l'abast, estimulants la invenció, la improvisació i la representació de diferents produccions musicals.*

- *Bloc 3. “La música, el moviment i la dansa”. Es desenvolupen les capacitats expressives i creatives que resulten de la combinació de moviments i sons.”²*

L’organització de l’espai/temps hauria d’esser de la següent manera:

1. Espai i temps flexible. Es tracta de que l’alumnat es pugui expressar lliurement.
2. Necessitat d’espai específic per a l’àrea, amb diferents racons, que el currículum denomina “*Ambients d’aprenentatge*”. Per facilitar el desenvolupament i la motivació de l’alumnat.
3. Importància a sortides que motivin a l’alumnat i predisposi a una expressió artística.

En quant a la tipologia d’agrupaments, han de ser flexibles per tal de fomentar valors com “*la responsabilitat, el respecte i la capacitat d’empatia*”³.

El docent ha de ser:

1. Guia en l’aprenentatge de l’alumne.
2. Acompanyant i facilitador a la reflexió sobre l’expressió musical pròpia i aliena.
3. Motivador i implicat en la feina amb els seus alumnes.

L’àrea contribueix al desenvolupament de les següents competències bàsiques:

1. Competència de consciència i expressions culturals: Segons el currículum, tots els aspectes de l’àrea desenvolupen aquesta competència, encara que especifica entendre, percebre i comprendre el llenguatge i la cultura musical, incloent, la creativitat, la iniciativa i la imaginació.
2. Competència del sentit d’iniciativa i esperit emprenedor: amb l’esforç, la planificació, elecció de recursos, revisar per millorar, flexibilitat de respostes, ser autònom, tenir iniciativa, etc.
3. Competències socials i cíviques: cooperació, assumir responsabilitats, normes, instruccions, cuidar i conservar instruments i materials, ús de tècniques i espais específiques, etc. tot això implica treball en equip, esforç comú.
4. Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia: apreciació i percepció del món, sons, colors, textures, etc. “*L’àrea es serveix del medi com a pretext de la creació artística, l’explora, el manipula i l’incorpora...per donar-li una*

---

² Currículum de les Illes Balears extret de: weib.caib.es

³ Currículum de les Illes Balears extret de: weib.caib.es

dimensió...que contribueixi a enriquir la vida de les persones.” També la planificació, l'ordre de desenvolupament de tasques i precisió dels resultats.

5. Competència d'aprendre a aprendre: Reflexió, experimentació i exploració sensorial, que doten a l'alumne de uns recursos per saber emprar-los en situacions diferents.
6. Competència lingüística: Intercanvi comunicatiu, ús de normes, explicació dels processos i el vocabulari específic. Adquisició de nou vocabulari amb les cançons, control de la respiració, la dicció i l'articulació.
7. Competència digital: Eina per mostrar i apropar els alumnes a les arts visuals i la música.

Continguts que s'han de treballar al llarg de la primària segons el currículum:

- Primer cicle (1er, 2n i 3r curs):
  - Bloc 1. Escolta:
    - Qualitats del so: timbre, altura, intensitat i durada.
    - Iniciació al reconeixement d'instruments, tant visualment com de manera auditiva.
    - Reconeixement instruments de les Illes Balears i d'altres cultures.
  - Bloc 2. Interpretació musical:
    - Iniciació al reconeixement d'instruments, tant visualment com de manera auditiva.
    - Notació musical tant convencional com no convencional.
    - Coneixement i interpretació de cançons populars senzilles.
    - Informació d'instruments, compositors, intèrprets, etc.
  - Bloc 3. La música, el moviment i la dansa:
    - Ús de la veu, percussió corporal i instruments.
    - Moviments del cos, fixats o inventats, invenció de coreografies, etc.
Dances
    - Improvisació vocal, instrumental i corporal.
    - Elaboració de produccions musicals senzilles.
- Segon cicle (4t, 5è i 6è):
  - Bloc 1. Escolta:
    - Qualitats del so: timbre, altura, intensitat i durada.
    - Reconeixement d'instruments, tant visualment com de manera auditiva.
    - Reconeixement instruments de les Illes Balears i d'altres cultures.

- Bloc 2. Interpretació musical:
  - Reconeixement d'instruments, tant visualment com de manera auditiva.
  - Notació musical tant convencional com no convencional.
  - Coneixement i interpretació de cançons populars senzilles.
  - Informació d'instruments, compositors, intèrprets, etc.
  - Ús de les TICS per crear peces musicals, sonoritzar imatges, dramatitzacions i per combinar patrons rítmics i melòdics.
- Bloc 3.
  - Ús de la veu, percussió corporal i instruments.
  - Moviments del cos, fixats o inventats, invenció i muntatge de coreografies, etc. Danses
  - Improvisació vocal, instrumental i corporal.
  - Elaboració de produccions musicals i escenografia.

- **Comparativa de les teories i el currículum**

Els autors dels que es parla al llarg del projecte van publicar les seves metodologies a diferents èpoques i, per tant, es normal trobar mancances en alguns aspectes i uns altres als que donen molta importància i que disten del que es fa avui en dia a l'educació musical a primària. L'ús de les noves tecnologies (TIC) o la convivència amb altres cultures dins el mateix marc geogràfic (alumnat nouvingut) son clars exemples d'aquesta evolució.

A més, hi ha hagut una gran evolució en el marc de l'educació. Hem passat per una època de canvi i per tant hi ha moltes diferències en el sistema d'ensenyança d'altres èpoques i l'actual, per això, per detectar els punts forts i les mancances de cada teoria faré una comparativa individual amb el que diu el currículum de les Illes Balears.

Més endavant també parlaré de forma general de les conclusions extretes de la comparativa amb el currículum, on s'analitzarà no només les mancances de les teories sino també del currículum.

Com per exemple, la falta de desenvolupament dels continguts al currículum, que donen peu a confusions o per tot el contrari resulten esser massa oberts i donen joc a poder fer l'àrea lliurement i per algun motiu després els mestres acaben fent el mateix tots els anys, tot i que als alumnes no els hi agrada, però, com he dit abans, aquest es un tema del que parlarem en un altre moment.

Comparativa autor-currículum:

Dalcroze

La primera gran diferència que veig es que Dalcroze dona molta importància al ritme, i per el contrari, tot i que a les escoles també es treballa molt, no hi ha quasi cap menció d'aquest al currículum.

El segon aspecte que crida l'atenció, es que Dalcroze, no fa cap menció d'importància l'ús de les cançons populars, i en canvi, al currículum es menciona a cada bloc de continguts i a ambdós cicles.

Com a tercer aspecte, tant el currículum com Dalcroze donen importància a la improvisació, tot i que Dalcroze fa més feina amb aquesta, ja que encara que el currículum digui que s'han de treballar, en la realitat dels centres quasi no es veuen, es tot molt monòton i pautat.

Com a quart aspecte important, mencionar que es veu una gran similitud en l'ús del cos per interioritzar els continguts tals com el ritme, la dansa i la improvisació. Una de les motivacions de Dalcroze era omplir les mancances de l'educació musical tradicional i, encara que sempre es pot millorar, l'educació musical ha millorat bastant.

Orff

La gran aportació d'Orff encara segueix vigent avui dia. Tota la instrumentació Orff està present a les aules i dona la possibilitat d'utilitzar els instruments per experimentar. Aquesta és una semblança important amb el currículum, ja que aquest dona molta importància a l'estudi dels diversos instruments i les famílies respectives.

Una altra semblança que podem observar es que Orff pensa que la veu és l'origen de la música i que per tant el primer pas per fer-la es entendre-la, de la mateixa manera, el currículum al bloc 2, tracta de reconèixer i explorar les capacitats sonores de la veu.

L'ús de formes musicals és un altre dels aspectes que també te importància a la metodologia d'Orff i al currículum, que es veu al bloc 3 *“Utilització de la veu, la percussió corporal i els instruments com a recursos per acompanyar textos recitats, cançons i danses”*.

Per últim, podem veure una altra semblança respecte a l'exposició de l'alumnat a la música des del començament com marca l'inici de l'aprenentatge musical que assenyala Orff.

Kodaly

El gran recurs d'en Kodaly va ser el folklore, el qual utilitzà a la seva metodologia. Dins el currículum si que es veuen les cançons i balls populars, però compaginat amb l'ús

d'instruments. En contraposició, Kodaly no li donà molta importància als instruments, ja que considerà la veu el més bell instrument de tots. Les cançons de Kodaly, encara que folklòriques, aniran guanyant dificultat amb l'aprenentatge de l'alumnat, cosa pareguda amb la complexitat de les cançons populars que s'ensenyen avui dia.

Per altra banda, la diferència més significativa es que Kodaly prescindia del protagonisme de les partitures, intentant que l'alumnat entonés a primera vista i cantés d'oïda, en canvi, el currículum li dona importància al solfeig i a l'ús de les partitures, on aquestes tenen major importància segons avancen els cursos, i és un dels principals motius que fa que l'alumnat no vulgui l'assignatura de música.

Willems

Willems dona molta importància a l'aprenentatge auditiu, en canvi el currículum dona quasi més importància a la interpretació musical com a l'audició i la dansa, intentant donar les mateixes oportunitats als tres camps. La realitat és que a les escoles s'ensenyen balls als nens petits i solfeig als grans.

Segons anuncia Willems, l'ús de mitjans extramusicals com els dibuixos, els colors, etc. només ajudarà al nen al principi, per tant, elimina aquests de la seva metodologia, però, pel currículum això és el contrari ja que els utilitza (als primers anys) per tal de potenciar l'aprenentatge inicial i fer una progressió a continguts més formals.

Segons Willems, les cançons estaran centrades en la música ja que intenta tractar temes pedagògics, en canvi, al currículum predominaran les cançons populars de les Illes Balears o d'altres cultures, on es dona més importància a les de la cultura pròpia. Per altra banda, les cançons que s'ensenyen avui dia estan molt relacionades amb el calendari (festivitats, religions, temps...).

Martenot

La primera semblança significativa que es pot veure es que la teoria de Martenot es basa en intercalar els períodes d'aprenentatge amb descansos, i això, encara que el currículum no ho contempli es veu reflectit a les sessions que hi ha a l'àrea de música (2 sessions de 50 min cada una a la setmana).

També podem trobar una altra similitud entre Martenot i el currículum amb la idea de conduir l'educació en una seqüència gradual, anant del més senzill (balls i cançons populars) cap a més complex (activitats que requereixen un grau major de control).

La diferència principal que podem trobar entre Martenot i el currículum, es que per aquest primer el joc era el fonament de l'aprenentatge musical, i per aquest segon, només es veu reflectit als primers cursos, deixant de banda aquesta part tan important, com es el joc, a mesura que es va pujant de cicle.

Suzuki

La semblança més clara que podem trobar entre el mètode Suzuki i el currículum és la implicació dels pares en l'aprenentatge de l'alumnat ja que Suzuki considerava que la presència dels pares era molt positiva (encara que pogués ser frustrant per ells) i al currículum, a l'apartat de participació de les famílies, especifica que aquestes han de formar part activa en l'aprenentatge de l'alumnat.

Una diferència que trobem son les activitats, ja que, Suzuki alternava classes individuals i grupals, i el currículum no ho fa cap menció a això, encara que a una escola no es possible dur a terme classes individuals, ja que el temari que es dona es per a tot el grup, aquesta possibilitat que explica Suzuki es possible, i de fet real, a les escoles específiques de música, on si s'alternen classes individuals i grupals, però a una escola, no es pot fer aquest tipus de sessions.

Segarra

Essent un pedagog proper tant històrica, com geogràficament, d'Ireneu Segarra no es poden trobar gaires diferències, ja que va servir de fonament per a la creació del currículum actual.

Així i tot, trobem grans similituds, tals com l'ús de cançons populars senzilles i la seva evolució a d'altres més complicades a mesura que l'alumnat va entenent els coneixements; la importància de les audicions per desenvolupar l'oïda del nin o la importància de la interiorització dels continguts "Invenció i muntatge de coreografies per a cançons i peces musicals de diferents estils relacionades amb l'entorn més proper als infants, com a interiorització de la forma de la música"

Com a diferència podem mencionar les transformacions a diferents alçades d'una petita peça o melodia, ja que, Segarra proposa treballar-la des de bon començament, mentre que al currículum es centren en el desenvolupament de les capacitats de discriminació auditiva, d'audició comprensiva i de valoració crítica.

Ward

Una de les diferències que podem observar es que la teoria de Ward es centra amb la veu i deixa de banda els instruments, en canvi, el currículum dona la mateixa importància a ambdós conceptes i els treballa amb la mateixa profunditat.

Una semblança clara és la d'un dels objectius de Ward entorn a l'aprenentatge, que espera que l'alumnat aconsegueixi: centrat en la música clàssica, popular i el cant gregorià i al currículum també es dona molta importància a això.

Una altra semblança és que Ward tenia la intenció de connectar la música amb la resta d'activitats, ja que pensava que la música actua sobre la intel·ligència, la voluntat i la sensibilitat i el currículum això es reflexa a l'hora de treballar per competències, tan diferents com la competència matemàtica i la competència social.

Schafer

Una primera semblança que podem trobar és que Schafer volia generar espais i situacions per a la reflexió i l'aprenentatge i al currículum es pot apreciar que el mestre ha de promoure la reflexió sobre les sensacions i sentiments que provoquen als alumnes les manifestacions artístiques pròpies i alienes.

Com a diferència, es pot apreciar que a la metodologia Schafer no es dona importància al resultat tant com al camí de reflexió i pensament autònom, mentre que al currículum, encara que es dona molta importància a aquests fets, el resultat vindrà esdevingut dels èxits que hagi tingut l'infant, i no del procés d'aprenentatge, aprova si ho fa bé, no necessàriament si ho ha entès.

Paynter

Una primera semblança que trobem entre Paynter i el Currículum d'educació artística és la intenció de incorporar la música a altres àrees d'ensenyament a l'escola. Això es pot veure en tant al fet de treballar per competències com pel fet que moltes vegades la música s'utilitza per ensenyar continguts que no son necessàriament de música.

Per altra banda, una diferència que es pot apreciar és la de la incorporació de la música actual que pretenia Paynter, per tal de motivar els infants, amb el desig del currículum de treballar sobre les cançons populars, que cada vegada son més anacròniques i que, encara que atreuen als alumnes més petits, no causen gran sensació als alumnes majors.

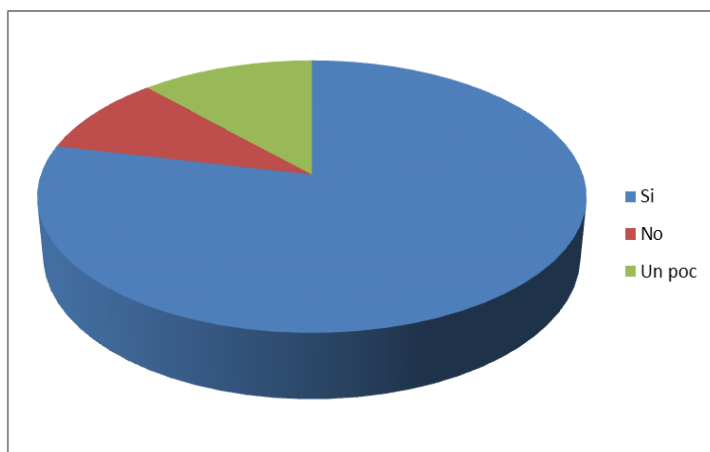
Una altra semblança és el desig de Paynter de que l'alumnat faci creacions i experimenti, amb l'objectiu específic del Currículum de que l'alumne experimenti amb les possibilitats de la música per tal d'interioritzar-la i fer un aprenentatge més significatiu.

També podem observar una altra semblança a l'objectiu de Paynter d'utilitzar les noves grafies per incidir en l'aprenentatge de l'alumnat i fer-ho així més significatiu, i al currículum es tracta la inclusió de la notació musical no convencional per facilitar l'aprenentatge.

- Resultats estadístics i conclusions de les enquestes

Realitzar aquesta enquesta ha presentat diverses complicacions. Per una banda volia expressar l'opinió dels alumnes, però no de qualque centre en concret, sinó agafar una idea general de com està la música a l'aula, per la qual vaig fer les enquestes al carrer. Això em va dur alguns problemes degut a la falta d'interès dels pares en quant a fer-la (molts evitaven aturar-se a parlar pensant que era d'una ONG).

En general la classe de música és una classe que agrada als alumnes, però molts pensen que es podria millorar si tinguessin més llibertat: Emprar altres instruments, treballar damunt cançons actuals, tenir més sessions setmanals, etc.

Gràfic: T'agrada la música a l'escola?

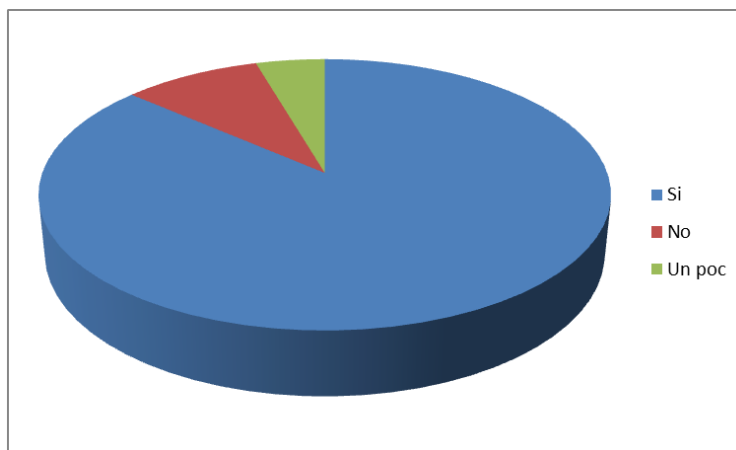
L'alumnat enquestat ha demostrat que prefereixen classes més pràctiques, on tinguin més llibertat de moviment i que avorreixen les classes de "cadira i llapis". Aquí es pot veure el paper que té la música entre les activitats actives i les passives. D'aquesta enquesta també s'extreu la opinió que els alumnes presten més atenció a classe quan duen a terme activitats de caire pràctic. Molts alumnes han destacat l'opinió de que volien més instruments i menys solfeig.

De la pregunta sobre que consideren menys útil de les classes de música pot esser és la que més opinions diverses ha tingut, per que és una pregunta complicada per ells, molts han coincidit que el solfeig no l'empren molt (llevant els que van a l'escola de música superior).

Una de les respostes més freqüents a aquesta pregunta també ha estat la flauta, per algun motiu, poca motivació intueixo i massa exigència, els alumnes odien aquest instrument, no perquè sigui avorrit, sinó perquè els mestres obliguen no només a saber-lo tocar, sinó que a més ho han de fer perfecte, i això els crea ansietat, tensió i rebuig cap a aquest.

A la pregunta que s'ha dut a terme sobre que farien per a que els companys els hi agradés més l'àrea de música, en molts casos han respost que res perquè ja els agrada, i en els casos en els que la resposta era negativa, les respostes típiques eren, fer les classes diferents, més jocs, més cant o més ball per exemple. També alguns deien que es podia eliminar la flauta i que així agradaria molt més.

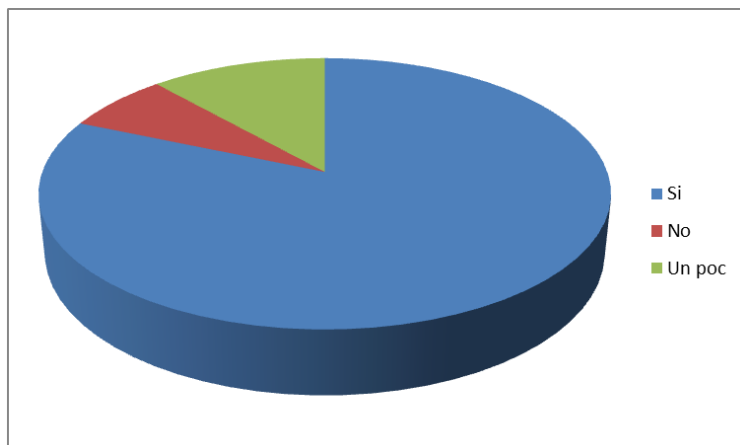
Tot i que en molts de casos coincidien en el rebuig cap a la flauta, a la pregunta que demanava si voldrien tocar una cançó actual amb la flauta, excepte una alumna que considerava que no volia mesclar l'àrea de música amb la música que escoltava a casa, la resta mostraven molt entusiasme cap a aquest fet d'incorporar música actual a les aules. I quan es ajuntava flauta amb música actual el rebuig que sentien per l'instrument desapareixia, per tant, crec que el problema no és la flauta, sinó la forma d'ensenyar a tocar-la.

T'agradaria que a classe de música es poses música actual?

En quant a la pregunta relacionada amb les noves tecnologies, em va descol·locar bastant les respostes que ens donaven, ja que en la majoria de casos, era la mateixa. Si volen emprar més les TIC dins l'aula, però no l'empren ni per posar vídeos ni música. Perquè no aprofiten els mestres aquesta eina tan meravellosa que tenen al seu abast? La veritat, m'encantaria que alguns d'aquests mestres em dones la resposta, ja que no entenc el sentit de deixar de banda un recurs tan motivador i unit a l'alumnat d'avui dia. Es podria aconseguir

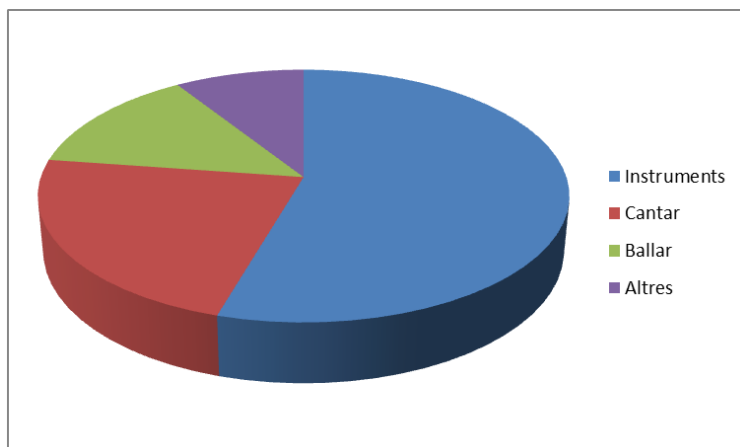
una motivació més profunda, un interès més gran i una implicació total per part de l'alumnat i el que en realitat passa es que dins aquesta àrea s'oblida que existeixen les noves tecnologies.

T'agradaria incloure les TIC a l'aula de música?

A la pregunta 9, “que t’agradaria aprendre de música?” la veu és quasi unànime. Volen més instruments, una música més pràctica i experimental i realitzar activitats amb les quals expressar-se com cantar o ballar. Amb aquesta pregunta ja queda claríssim que el problema no es la flauta, ja que volen tocar en molts casos també la guitarra, o el piano, o en altres casos, la bateria. Està clar que dins una aula això és molt difícil d’aconseguir, però els alumnes que toquin algun instrument a extraescolars, poden fer una classe magistral per grups per ensenyar l’instrument i fer una mini classe inicial, a veure si d’aquesta manera, més alumnes es decideixen per unir-se al món de la música fora de l’àmbit de l’escola.

Acabant l’enquesta, amb la darrera pregunta, els nins, m’han sorprès amb les respostes donades. Davant la pregunta “què és per a tu la música al marge de l’escola?” diversos alumnes de cursos diferents han respost que la música és una motivació, una forma d’alliberar-se. Tots coincideixen tot i que les respostes escrites per falta de temps eren simplement cantar i ballar, que tot el dia escolten música, que quan estan tristos es quan més escolten. També hi va haver una de les alumnes que hem va sorprendre moltíssim ja que em va dir “*es sentir-me jo mateixa, la música és la meva forma de viure, està sempre amb jo*”. Tenint aquesta passió, on els alumnes gaudeixen d’escoltar música i cantar i ballar, perquè resulta que després no volen fer música a les escoles? Hem de plantejar-nos aquest problema tots els professionals d’aquesta àrea perquè està clar que alguna cosa que fem no crida l’atenció de l’alumnat, sinó que fa que la rebutgin.

Què t'agradaria aprendre de música?

Algun dels alumnes que em van contestar enquestes no feien música a l'escola i tots coincidien que tal i com era a la primària no volien fer-la, després de respondre a les preguntes tots coincidien dient que si es fessin coses com les que es diuen a l'enquesta, tots voldrien fer l'assignatura, perquè el problema és que per ells la música és gaudir, expressar-se i imaginar, i a les escoles fan que es senti una obligació. La majoria coincidia en que odien la flauta, però no perquè no els hi agradi tocar instruments, sino perquè feien exàmens i si no es tocava perfecte implicava suspendre.

Un altre aspecte que em va deixar amb la boca oberta va esser que hi ha alumnes que no tenen l'àrea de música. El cas que més em va deixar estupefacte va esser una nina de 3er de primària del centre Miquel Duran que no tenen música a l'escola i el pitjor de tot és que a les respostes que em donava, perquè volia saber la seva opinió en respecte a no tenir música a l'escola, eres que ella volia fer música, que li agradava molt i que en volia aprendre però que l'escola l'havia llevat de l'escola. Per tant, aquesta alumna i els seus companys de centre no gaudiran de l'experiència de la música durant la seva primària i això ens hauria de preocupar molt perquè s'estan perdent una part vital de l'educació, ja que, el que ensenya la música, no ho ensenya cap àrea més.

La imaginació, la creativitat, el riure i cantar i ballar i crear històries, posar música a un text, escoltar el silenci, escoltar els renous i sorolls de l'entorn, valorar i gaudir de bona música, els sentiments que transmeten les cançons, les orquestres, les simfonies, etc. I és una part vital que no hauria de faltar a la vida de cap infant.

En conclusió, és necessari fer canvis i fer-los ja, perquè estem perdent l'àrea i els responsables serem nosaltres, ja que si tenim les eines i els recursos i no aconseguim recuperar l'amor de l'alumnat no tindrem el seu suport per evitar que l'eliminïn del programa d'estudis i acabarà essent un privilegi de pocs.

- Metodologia

Abans de començar amb la teoria en sí, hi ha dos factors principals que influeixen directament en la necessitat d'aquest canvi de metodologia de l'ensenyança de la música, aquest són:

- L'alumnat actual
- La formació musical dels mestres del nou pla

En quant a l'alumnat, actualment tenen uns interessos i necessitats molt diferents a fa 50 anys, però les metodologies que es duen a terme a l'àrea de música, segueix essent la mateixa. Per tant, considero que una neteja de cara a la metodologia d'ensenyança de la música és la millor solució per intentar evolucionar.

Ja no només parlant dels continguts que s'ensenyen ni quina metodologia s'empri, sino també la música a l'actualitat ha variat molt en els darrers anys, i tot i que l'ensenyança de la música des dels inicis es molt important, també ho és l'actual, perquè no s'empren cançons que siguin actuals?, és una de les preguntes que ens hauríem de fer, ja que seria una forma molt eficaç d'apropar-nos a l'alumne i aconseguir en cert grau interès i motivació per part d'aquests.

Una altra pregunta seria, perquè no s'inclou dins l'ensenyança de la música l'apropament a les TIC relacionades amb l'àrea? És a dir, tenim a l'abast de tots una amplia gamma de programes i pàgines web que ens poden servir no només de suport per donar una classe, sino que es podrien ensenyar a emprar als alumnes per extreure-ne més profit.

Per exemple, hi ha una web molt interessant que es diu "*Noteflight*" on s'han de registrar, però es totalment gratuïta, i es poden crear partitures i després escoltar-les amb diferents instruments i tempos, es pot imprimir la partitura, etc. i seria una eina molt útil a l'aula.

Però per algun motiu no s'exprimeixen les TIC a aquesta àrea, com a màxim vídeos o reproduccions de cançons i es pot aconseguir fer molt més amb elles (les TIC) i ja tenim una motivació extra amb els alumnes, ja que són de l'era de les noves tecnologies, es podria dir que han nascut amb un ordinador a les mans.

En quant a la formació actual dels mestres, fa uns anys, per esser mestre de música demanaven uns requisits de coneixements específics, i la carrera era específica per música,

per tant, durant 3 anys es formaven per ensenyar música, però es va implantar al 2009 un nou pla d'estudis anomenat "Pla Bolonya" on totes les carreres passaven a dir-se GRAUS i totes d'una duració de 4 anys, van eliminar totes les carreres de mestres específics i varen deixar simplement el "Grau en Educació Primària" on inclouen unes mencions que constaven de dues assignatures i unes pràctiques d'un mes i mig.

És a dir, varen substituir una formació de 3 anys específica per l'ensenyança de la música i amb uns requisits bàsics per poder entrar a estudiar-la per una menció sense requisits i que a més es redueix a la vergonya de dues assignatures semestrals. I esperen que aquests mestres sortim igual de preparats que els mestres del pla antic on tenien 3 anys de formació.

Amb aquest fet, els mestres que surten de la universitat amb la menció musical no estan preparats per fer una classe amb una metodologia tradicional, ja que no disposen dels coneixements necessaris per fer-ho.

Com poden ensenyar un solfeig bàsic si no l'han estudiat ells? Gran pregunta, si que es cert que un mestre amb interès i amb vocació es cerca la vida per fer cursos, màster, etc. per continuar la seva formació, però moltes vegades, no es té l'economia suficient per poder fer-ho, es clar que, sense més formació fer un curs de mestre de música, a tots els cicles, és un suïcidi laboral i personal, nervis, estrès, insatisfacció personal, frustració, i pot fer que aquest mestre rebutgi la seva feina.

Per tant, d'aquí sorgeix l'altra necessitat de canvi de metodologia de l'ensenyança de la música, perquè no es pot ensenyar allò que no es sap, perquè ja es corre el risc d'ensenyar malament a l'alumnat. En canvi, si fem un suport amb les noves tecnologies, el mestre intenta formar-se el millor possible per compte pròpia si escau i es transforma en guia en lloc de transmissor de coneixements, pot ésser que en surti alguna cosa positiva de tot això.

És a dir, molts mestres recent titulats en menció musical els únics coneixements de música que tenen son els que van aprendre a l'escola, i res més, només un percentatge petit d'aquests alumnes tenen estudis superiors de música.

Per tant, tot i que s'ha d'ensenyar el llenguatge musical específic tant convencional com no convencional, no seria millor també potenciar i desenvolupar l'oïda, ensenyar a escoltar la música, a apreciar-la i valorar-la, a sentir-la, a entendre-la com a mitjà d'expressió de sentiments, i que a partir d'aquí es relacioni amb el solfeig, per a que entenguin d'on surt tota la música que escolten, que entenguin la dificultat de crear totes les cançons que escolten i proposar ensenyar-los això amb la creació d'una cançó pròpia? Per què tant d'interès de fer d'una àrea creativa, imaginativa, sensitiva, etc, una de monòtona, avorrida, difícil, etc.

Es suposa que la música ha d'ensenyar als alumnes a sentir i a entendre el llenguatge que empra, per què s'ha de ficar dins els cap el do-re-mi-fa-sol-la-si-do any rere any?, per què han de saber llegir de carrereta una partitura?, per què no poden aprendre tot això creant?

Crec que és important plantejar-nos tot això, i és precisament per aquestes qüestions que he decidit desenvolupar una nova metodologia, perquè creant, essent un guia, aprendre amb els alumnes, no només és una tasca per la que els mestres de grau si estan preparats, sino que d'aquesta manera es pot avaluar l'aprenentatge de l'alumne millor, ens encarreguem que sigui un aprenentatge creat per ells i que per tant l'han assimilat i fet seu. Quin millor aprenentatge que aquell que creen els propis alumnes, que millor que l'àrea de música per crear, qui sap, potser així, els alumnes surten millor preparats musicalment de la primària, Potser deixen de voler llevar la música de l'escola, a lo millor, deixen de tenir odi per l'àrea.

En conclusió a aquests punts, està clara la necessitat d'un canvi, i tot i que la meua nova teoria és purament teòrica, encara que hi hagi un apartat de recursos, estratègies i activitats per dur a la pràctica aquesta teoria, no està comprovada la seva efectivitat.

Amb tot el que he exposat a aquests dos factors que influeixen directament a l'àrea de música, crec que per a que la música canviï es necessiten molts anys, i que actualment pot esser, no els tinguem, ja que, en un futur proper pot esser que llevin l'àrea dels centres educatius i per tant, els futurs alumnes, no podran desenvolupar moltes de les competències que només s'aconsegueixen amb la música, com la capacitat de l'oïda, la sensibilitat, la d'entendre la música, la creativitat, la imaginació, etc. Per sort, hi ha molts mestres que tenen un pensament semblant i que dins la mesura del possible estan establint canvis a l'ensenyança d'aquesta àrea.

La finalitat d'aquesta nova metodologia que desenvoluparé és aconseguir que els mestres del nou pla puguin donar una ensenyança íntegra i correcta de la música i que aquesta s'adapti a les necessitats de l'alumne actual, per tal d'aconseguir la finalitat de l'àrea, cosa que el currículum de les Illes Balears, hi posa bastant importància, entendre, respectar i valorar la música.

1. L'aprenentatge de la música per a l'alumnat s'ha de basar en el joc, la creació pròpia i l'experimentació. Moltes vegades es peca de dur a terme exercicis molt pautats i que no donen peu a que l'alumne desenvolupi la seva creativitat, el mateix exercici o fitxa ja li diu el que ha de fer i com fer-ho i no deixa que es surtin de les pautes que s'estableixen. Per a que l'alumnat aprengui i entengui la música es necessari emprar l'assaig-error, per tal que assoleixi el que està fent. A aquesta àrea s'ha de motivar

molt la creativitat i la imaginació i això s'aconsegueix plantejant exercicis un poc oberts, tot i que dins cert grau siguin pautes per tal de no crear confusió als alumnes, i per tant, l'efecte contrari, és a dir, no només no aconseguir l'aprenentatge mitjançant l'experimentació, sino que a més, rebug l'àrea. També s'ha de tenir en compte que s'ha de donar aquesta llibertat per desenvolupar les activitats a poc a poc, per a que entenguin la forma de fer els exercicis, i també s'ha de tenir relació entre el nivell de desenvolupament dels alumnes, no serà igual una activitat oberta per un alumne de primer de primària que per a un de sisè. La forma ideal per aconseguir un aprenentatge basat en el propi alumne es fer-ho de forma gradual, començant a primer de primària i anar augmentant la complexitat a mesura que van assolint coneixements.

2. L'evolució dels coneixements ha de ser gradual, de més simple a més complexa. Aquest apartat, ja s'ha mencionat al punt anterior, i com abans s'ha explicat breument s'han de diferenciar dos tipus :
  - a. Segons el nivell de l'alumnat.
  - b. Segons el nivell de l'activitat.

En el cas A, l'edat de l'alumne i el seu desenvolupament cognitiu tenen un paper molt important ja que si els hi donem activitats massa complexes des de bon principi, podem provocar el rebug d'aquests, per tant el primer que s'ha de fer es iniciar l'aprenentatge el més senzill possible i poc a poc anar augmentant la dificultat d'aquests.

En el cas B, depenent dels exercicis, podem donar un cert nivell de llibertat, però si són exercicis de gran complexitat, i no es donen unes pautes específiques, podem confondre a l'alumnat. Si en canvi, es un exercici de molta simplicitat i donem moltes pautes, podem provocar avorriment i, per tant, el mateix rebug que abans. Per tant, es necessària una programació i dedicació al desenvolupament de les classes exhaustiva, mirant totes les possibles variants que poden influir a l'activitat, i el nivell dels alumnes.

3. Les TIC han de formar part activa de l'ensenyança de la música, no només com a recurs, sino també com a eina. Amb l'evolució que han fet les noves tecnologies i la importància que tenen a aquest segle, és una necessitat incloure-les a l'aula de música. A moltes de les enquestes que he dut a terme els alumnes coincideixen en que, els hi agradaria no només la presència de les noves tecnologies a l'aula de música, sino que també, els puguin emprar ells per fer música. Per fer això es necessari incloure

formació pel professorat de música i noves tecnologies, però aconseguiríem motivació i més interès per part dels alumnes.

4. En quant al solfeig bàsic i a l'aprenentatge de la flauta, s'han d'enfocar de manera que l'alumne no es senti pressionat a fer-ho perfecte, perquè no hem d'oblidar que no es una escola de música. Aquest aprenentatge s'ha de basar en l'experiència, la comprensió, el joc, la imaginació i la creativitat. Al ser una de les parts més difícils de la música, és important motivar constantment a l'alumne, no pressionar-lo per a que toqui la flauta o llegeixi una partitura perfectament, no hem d'oblidar que son estudis primaris, son infants, i l'error es un mitjà per aprendre, no per rebutjar.
5. Els treballs en grup són igual d'importants que els individuals. Per tant, s'han d'alternar amb freqüència a les classes. Està bé que els alumnes treballin per conta pròpia, però això fa que per a ells sigui un àrea avorrida i difícil. Es millor fer combinacions al principi de grups petits i grans per tal de que assoleixin els coneixements que desitgem i, una vegada que ja tinguin uns coneixements bàsics, si que podem deixar-los fer feina de forma autònoma. Tot i també es podria fer una combinació de treball en grup on es divideixen les tasques i fan feina individual per després ajuntar-ho, explicar-ho als companys i que entre tots desenvolupin el coneixements que s'han d'assolir amb l'activitat plantejada. A més així, es pot detectar els punts forts de cada alumne i potenciar-lo i que serveixi per ajudar als que tenen més dificultats.
6. El cant s'ha d'incloure de manera natural, intentar llevar la vergonya a l'alumnat, encara que no tingui sentit del ritme, oïda o veu, perquè moltes vegades, el fet de no deixar que un alumne canti perquè un altre ho fa millor pot provocar en aquest alumne que no vulgui cantar mai més. Totes les coses abans mencionades es poden aprendre amb el temps, el més important és l'esforç que posi l'alumnat en cantar una cançó, en superar els reptes, la vergonya i la por i per tant, s'ha de concebre el cant com un mitjà per expressar-se, igual que quan una persona escriu, n'hi ha que escriuen bé i d'altres que no tant bé, però els sentiments del que s'ha escrit són igual de vàlids.
7. S'ha de posar més cura en la lectoescriptura musical, es el mateix procés que en la lectoescriptura lingüística, tota persona ha passat per unes fases abans d'aprendre a llegir i escriure (escriptura indiferenciada, diferenciada, sil·làbica, sil·làbica-alfabètica i alfabètica), per tant, el llenguatge musical, necessita també passar unes certes fases, i com a tot en aquesta vida hi ha persones amb més facilitat i persones amb més dificultat, cada persona té el seu ritme, per tant, en quan al solfeig que es dona a les

escoles, s'ha de treballar de forma semblant a la lectoescriptura lingüística, per exemple, quan un infant comença a escriure no es corregeixen totes les errades a la vegada, sino que es fa gradual i paulatinament, primer un, quan ja ha entès aquest es passa a un altre, etc. idò a la música s'hauria de treballar de la mateixa manera aquest tema.

8. Els instruments, no he vist al currículum cap lloc on posi, la flauta com a contingut, per tant, ja que als nens suposa un mal de cap tan gran, degut a la importància que es dona a les escoles, aquest instrument concret es voluntari. Normalment l'escola disposa d'una mica de varietat instrumental, com a mínim, l'Orff, per tant, es pot donar a elegir a l'alumnat si volen o no fer flauta, es pot treballar per exemple amb el xilòfon, amb els tambors, etc, crear batucades, ritmes, etc. no es necessari pressionar l'infant amb un instrument concret, es pot convidar a algun alumne del centre que estudiï algun instrument que doni una classe als alumnes, i d'aquesta manera poden veure el funcionament i els sons de diversos instruments, es pot emprar la flauta per crear cançons, no donant importància als possibles errors típics, com no bufar bé, no tapar bé els forats, etc. perquè això s'aprèn amb el temps, perquè en lloc de cridar l'atenció a l'alumnat que no li sona bé l'instrument no li demanem perquè pensa ell que no sona bé? I que vagi provant, agafem l'ensenyança dels instruments una mica com un joc o s'aprèn per assaig i error.
9. El professor ha d'esser sempre un guia, i no un transmissor de coneixements, no s'ha de basar en el llibre per impartir els coneixements, sino que un bon mestre de música, s'ha de organitzar i planificar bé l'àrea, ha de fer feina a extra, sobretot, si es graduat amb el nou pla i els coneixements de música que té són bastant limitats, ja que sino, pot provocar un aprenentatge erroni a l'alumnat. És necessari una implicació absoluta del mestres i feina extra per poder aconseguir emprar aquesta metodologia, ja que és molt més difícil fer una classe com a guia que no com a transmissor de coneixements, tot el que impliqui una educació en la que l'alumne es la seva pròpia font d'aprenentatge du més feina que limitar-se a llegir un llibre, però, els resultats entre un i altra són totalment oposats, mentre que amb el primer l'aprenentatge de l'alumne es a llarg termini ja que aconseguim que entengui el que estan aprenent, l'altra es un aprenentatge a curt termini, ja que en moltes ocasions es una simple memorització per aprovar l'examen perquè no entenen el motiu ni la utilitat del que estan aprenent.
10. Un aprenentatge basat en la comprensió. Aquest és un dels punts més importants de tots, hem de aconseguir eliminar de l'aprenentatge la simple memorització que l'única

finalitat que té es aconseguir l'aprovat. S'ha de canviar aquesta concepció que es té de he d'estudiar per aprovar, per estic fent el meu aprenentatge i entenc allò que m'ensenyen. Es dona massa importància al resultats dels exàmens per posar la nota final a l'alumne en lloc de tenir en compte tota la feina que realitza, els coneixements que tenia el principi i els coneixements de demostra està entenent i assolint cada classe. Basta d'exàmens a música, no són necessaris, perquè amb ells no es veu si l'alumne està aprenent sino que els que es fa es bloquejar a l'alumne, posar-lo nerviós i que vulgui eliminar l'àrea de música de la seva vida, perquè a casa canta i balla amb llibertat i va aprenent, i no ho ha de fer perfecte per sentir-se bé. És a dir, l'àrea de música es tracta de fer, d'entendre, d'imaginació, de sentiments, etc. no de memoritzar i per tant, tot examen a aquesta àrea es totalment inútil per veure si l'alumne està aprenent música ja que no reflecteix els coneixements, sino la facilitat per memoritzar.

- Formulació d'activitats basades amb la nova metodologia

Com activitats basades en aquest mètode les dividiré segons el cicle en que es trobin. Per una banda dedicariem uns tipus d'activitats més lúdiques i simples al primer cicle, i d'altres més complexes i que donin pas a la reflexió al segon cicle.

Referent al primer punt de la metodologia, al primer cicle proposaria una activitat a la que els alumnes ballin d'acord a una cançó que posi el mestre i, que amb moviments lliures, els alumnes es puguin expressar i gaudir d'una manera més íntima i expressiva. Partint d'aquesta base, tots junts podrien analitzar el ball conjunt que han fet i si li han trobat cap patró: El tipus de moviment que han fet, la velocitat, les cares... per trobar pareguts amb la música que han interpretat.

A segon cicle el moviment donarà lloc a la musica, partint de moviments lliures que faci un subgrup, l'altre hi haurà de fer música de la manera que creguin més adient. Amb els instruments que tinguin a l'abast. Una vegada finalitzada la sessió poden reflexionar sobre que han sentit quan ballaven/feien música i si creuen que aquesta es pot expressar d'alguna manera sobre paper.

Segons el segon punt de la metodologia, les activitats han de ser graduals segons el nivell de l'alumnat i segons l'activitat. Per tal d'això crec que una activitat apropiada per a primer cicle seria que imitin una sèrie de ritmes fets pel mestre, per més endavant ells fer un

ritme amb diferents instruments, intentant imitar-se i una vegada après intentar escriure-l amb una notació no convencional.

Als alumnes de segon cicle, una vegada feta l'activitat anterior, dividiria el grup-classe en dos subgrups i demanaria que creïn un ritme en notació musical no convencional, per després donar la partitura a l'altre grup i que aquest intenti representar-la. Amb aquestes activitats intentarem que els alumnes vegin la necessitat d'utilitzar una notació musical estàndard.

Amb el tercer punt, l'ús de les TIC, els alumnes de primer cicle podrien fer un ball o una representació tipus playback, que seria enregistrat en vídeo, amb l'objectiu de penjar-ho al bloc de l'escola. Amb aquesta premissa, donaríem a l'alumnat la seguretat per encarar-se davant un públic i representar una obra.

A segon cicle, com que ja estan més acostumats a emprar les TIC i coneixen més el llenguatge musical, se'ls pot oferir la pàgina *noteflight* per experimentar amb una eina capaç no només de registrar partitures, sinó de reproduir-les i imprimir-les. D'aquesta manera els alumnes poden provar tant copiar cançons conegudes, cercar altres d'actuals i modificar-les, per veure de primera mà que significa realitzar un canvi. A banda, gracies a la pissarra digital poden exposar a la classe. Una altra activitat interessant seria la de fer un videoclip de la cançó que ells triïn per mostrar-la a l'escola o penjar-la al bloc de l'escola.

Amb el quart punt de la metodologia, el solfeig i l'aprenentatge de la flauta, hem de crear activitats que facin veure a l'alumnat la necessitat d'emprar un llenguatge musical que tothom pugui entendre. Com que a primer cicle no s'ensenya la flauta, ens centrariem en el solfeig. Un tipus d'activitat seria que a partir d'un ritme creat per el mestre, els alumnes de manera individual intentin escriure-ho. Una vegada fet tots, els posarien en comú, per veure les diferències i de quina manera ho podrien entendre tots. Així se'ls podria introduir poc a poc a la notació musical convencional

Amb els alumnes de segon cicle, com que ja usen la flauta, s'hauria d'enfocar a realitzar una activitat que els cridi l'atenció, com fer amb la flauta una cançó actual. Fent-la de manera individual, el més probable és que surtin diferents versions, per la qual les podran posar en comú i gracies a la partitura que facin, veuran quina és la millor manera de reproduir-la.

Segons he explicat al cinquè punt de la metodologia, els treballs grupals han de ser tan importants com els individuals, ja que podrem veure quines virtuts i quines mancances tenen els alumnes amb respecte a la música, i com els podem ajudar. A l'alumnat de primer cicle, com que ens centrarem bàsicament en jocs, podem participar i veure a quin alumne li costa més fer segons que coses. Amb l'ajuda del mestre de suport podem veure també aquestes possibles mancances.

Als alumnes del segon cicle es poden proposar, com ja s'ha explicat anteriorment, activitats en grup que primer hagin de fer de manera individual, com la preparació d'una peça. Fer un treball de recerca sobre un tema que tinguin interès (un estil de música, un compositor...) també ajudarà a veure com treballen de manera individual i per separat.

Al sisè punt de la meua metodologia, que parla del cant, vull ajudar a cantar als nins que puguin tenir vergonya, per tal de potenciar la seva seguretat en si mateixos. Una activitat per a l'alumnat de primer cicle seria la de cantar una cançó que sàpiguen i anar canviant paraules. "*Don Pepet si vas a França passaràs per Mataró*" es pot canviar per "*Don Pepet si vas a Palma passaràs per Manacor*". Aquest tipus de canvi cridarà l'atenció dels alumnes, ja que son pobles que coneixen, i voldran fer-ho també, la única diferència és que hauran de dir cada estrofa per torns.

Als alumnes de segon cicle proposaria una activitat que hagin de fer ritmes i cantar d'una manera molt simple, que no faci falta entonar. Seguint un ritme de 4/4 amb les mans, el mestre va dient noms de fruita d'acord amb el ritme (poma, melicotó, taronja...) d'aquesta manera veuran que no fa falta saber cantar bé per fer una composició i es veuran motivats per participar.

Al setè punt parlo de la importància del solfeig i de com no hem de incidir tant en les errades, sinó que hem de deixar que experimentin i no incidir, ja que podem fer que els alumnes no es sentin còmodes amb una assignatura que en principi els ha de fer sentir millor. Com a activitat de primer cicle, com que no coneixen gaire la "lectoescriptura musical" aniria passa a passa, des de ells crear una notació musical, a anar "traduint-la" a la notació convencional.

Per als alumnes de segon cicle, com que ja l'hauran vista, faria sessions de ritmes creats per ells, on els exposarien a la pissarra i la resta de la classe hauria de reproduir-la mitjançant instruments, cops... Si en qualque moment els alumnes no es posen d'acord, si que

podrien debatre sobre les diferències trobades i de com es podria expressar millor allò que l'alumne vol mostrar.

Al vuitè punt de la metodologia parlo sobre l'ús dels instruments. Vull incidir en la importància de obrir els ulls dels alumnes a nous instruments, i no centrar-nos en la flauta. Tenim la possibilitat de crear una passió als alumnes sobre l'instrument que els hi agradi, només que encara no el coneixen, es per això que sempre hem de poder presentar instruments nous, sobretot als alumnes de primer cicle, i que aquests instruments els puguin manipular, per tal d'experimentar i que sàpiguen com sona.

Als alumnes de segon cicle, de igual manera els mostrariem instruments diversos, sempre intentant per la nostra part mostrar que siguin interessants per ells. Atenent a si els agrada la percussió o la corda, la mida, el tipus de música... Tampoc hem d'oblidar les TIC a aquest apartat, ja que hi ha molts instruments electrònics.

El novè punt parla sobre nosaltres, els mestres, que com a tals hem de ser els millors en el que fem. La renovació constant es veu amb el tipus d'activitats que proposem, que han de ser fresques i innovadores. Amb això no vull dir que no puguem tenir una carpeta amb activitats pels moments morts, sinó que aquesta carpeta ha de tenir un constant reciclatge. Llevar cançons que estiguin obsoletes (mostrant una realitat social que no correspon) i afegir altres de noves, o amb lletres canviades si sa melodia pot servir. El mestre no s'ha de quedar estancat en les mateixes activitats i, arribat el moment, ha de saber improvisar, o donar a entendre que està improvisant, ja que així demostra que sempre té coses per oferir.

Al darrer punt de la meva metodologia parlo sobre ser comprensibles amb els alumnes i no promoure un aprenentatge de repetició. La música és primer de tot personal. Cadascú la entén com vol i no podem pretendre que segueixin la mateixa línia. Per aquest motiu la meva proposta d'activitat va tant per a primer cicle com a segon. Promoure activitats on hi hagi moviment lliure, improvisació amb instruments i experimentació. Com que moltes vegades els alumnes prefereixen seguir que crear, una bona activitat de ball seria que el mestre fes moviments i els alumnes el seguissin, amb la consecució de moviments, el mestre podria afegir música i ballar al seu ritme, aconseguint que els alumnes segueixin el ritme. No importa si qualche alumne no segueix bé el ritme, la part important es que es sentin còmodes

CONCLUSIONS

Per tal de dur a terme una bona conclusió cal destacar la necessitat de dividir-la en dos grans aspectes a parlar:

- Experiència personal.
- Projecte

En quant a l'experiència personal, aquest projecte m'ha fet créixer com a professional, veure l'educació des d'un altre punt de vista i sobretot renovar la passió que tenia a principi de carrera per aquesta professió, deixant-me clar que els meus sentiments i implicació per aquest món són totalment vocacionals, i que forma part de la meva forma d'esser i del meu dia a dia.

El projecte m'ha obert portes per conèixer més profundament l'ensenyança de la música a les aules, un tema que m'és molt proper ja que la meva menció ha estat l'educació musical, i he pogut omplir-me de coneixements nous, que han acabat de perfilar el meu perfil de mestre.

Veure diferent tipus de metodologia m'ha ajudat a poder crear la meva, segons el meu punt de vista de com hauria de ser l'ensenyança de la música a les aules, amb més detalls i filant més prim a fi de poder detectar totes les possibles variants que puguin influir a l'educació de l'alumnat.

Per tant, he d'agrair molt haver fet aquest projecte, ja que m'ha format més com a persona i professional, m'ha fer créixer també i he pogut evolucionar el meu pensament per a poder començar a canviar, al menys dins la meva aula, en cert grau, aquesta educació que ha quedat estancada en el pas dels anys.

En quant al projecte, he de dir, que estic molt content amb els resultats finals que he obtingut i que estic totalment convençut amb la seva viabilitat i amb la necessitat de dur a terme aquest canvi d'ensenyança, replantejament de metodologies i de continguts.

A l'hora de fer les enquestes, hi ha hagut moments que he volgut desistir, ja que volia agafar una mostra bastant més gran de la que finalment vaig poder aconseguir degut al rebuig dels pares a que els fills contestessin les enquestes, o que no tenien temps, o mateixos alumnes que deien que no els interessava. En quant a aquestes, tot i que alguns resultats ja eren els esperats, perquè a les pràctiques ja es veia la problemàtica de l'àrea, el que em va sorprendre és el fet que hi havia molts alumnes que no feien música, el cas que més em va

impactar va esser el de una alumna de tercer de primària que em va dir que a la seva escola no es feia música, que ella en volia fer, però que el centre no la feia. Ja és una realitat, estan llevant aquesta àrea tan necessària de les escoles, a secundària, tot i que també és un problema que desaparegui, té una passa, però que també estigui desapareixent dels centres de primària ens hauria de fer plantejar-nos seriosament el perquè d'aquesta situació.

Quan llegia les metodologies dels autors, no podia deixar de pensar que damunt el paper eren d'una manera, però quan els mestres ho duen a la pràctica no es reflecteix el que els autors pretenien exposar. Considero que s'està entenent la música a la inversa del que intenten dir els autors, tots remarquen la importància de la motivació, de la creativitat, del joc, etc. i a l'àrea de música s'empra un llibre horrible amb sopes de lletres i dibuixos i activitats de desenvolupar, perquè hi ha un llibre a l'àrea de música? Hi ha molta informació a les TIC, es poden fer infinitat d'activitats on s'aprèn música fent, i en canvi, s'empra un llibre, la veritat es que l'àrea de música necessita una neteja de cara amb molta urgència.

En quant a la formació del professorat especialista en música amb el pla actual, considero que és una desavantatge en el sentit de profunditat de coneixements, però un avantatge a la vegada, ja que aquesta manca d'informació ajuda a poder veure les mancances de l'àrea i obrir un nou món de possibilitats que ajudi als alumnes a tornar a estimar aquesta assignatura.

Per acabar vull aprofitar l'ocasió per dir que, encara que aquest treball de fi de grau ha estat com una cançó amb diferents ritmes, crec que li he pogut treure molt de profit, tant de cara al món de l'educació com per a mi com a futur mestre. Probablement molta gent tingui idees de com s'hauria de millorar la educació musical, i com jo, segurament molts més mestres i alumnes s'han plantejat aquest tema.

Aquesta ha estat la meva idea i l'he desenvolupada amb tot l'interès, dedicació i implicació que el temps m'ha pogut permetre i espero i desitjo poder seguir duent a terme una investigació més profunda d'aquest i poder arribar al fons d'aquesta problemàtica musical actual, i com a mínim col·laborar en la creació d'una solució pràctica que ajudi a evolucionar la música a l'escola.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- Berbel, Noemy i Furió, Joana M^a. Aportacions teòriques i metodològiques a l'educació musical
- Bresler, L. (2004). Metodología de investigación cualitativa: Prestando atención a la música escolar como género en sus micro y macro contextos. Revista Electrónica Complutense de Investigación en Educación Musical-RECIEM, 1, 1.
- Burgos, A. (2007). Metodologías en la enseñanza de la música. educ.ar. Recuperado de <http://portal.educ.ar/debates/eid/musica/publicaciones/metodologias-en-la-ensenanza-de-la-musica.php>
- CARREÑO, A. M. P. METODOLOGÍAS MUSICALES DEL S. XX. APLICACIÓN EN EL AULA.
- Díaz Camacho, V. (2008). Los métodos creativos. Revista Electronica de recursos de formación (NUM.1)
- Rusinek, G. (2004). Aprendizaje musical significativo. Revista Electrónica Complutense de Investigación en Educación Musical-RECIEM, 1, 5.
- Jorquera-Jaramillo, M. C. (2004). Métodos históricos o activos en educación musical. Revista electrónica de LEEME, (14), 3.
- de Alarcón, N. M. O. (2005). La Música en las enseñanzas de régimen general en España y su evolución en el s. XX y comienzos del XXI. Revista electrónica de LEEME, (16), 1.

ANNEXOS

Annex 1

ENQUESTA “LA MÚSICA A L’ESCOLA”

Alumnat: SI NO **Pare/Mare:** SI NO **Sexe:** FEM MAS

Curs escolar:

Escola:

1. T’agrada la música a l’escola?
SI NO UN POC
2. Què és el que més t’agrada i el que menys de música?
3. Què canviaries de la música a classe?
4. Què és del que vos ensenyen a classe menys útil al teu dia a dia?
5. Com creus que podríem fer per a que els hi agradi a més companys?
6. T’agradaria que a música es poses música actual?
SI NO UN POC
7. T’agradaria aprendre a tocar amb la flauta alguna cançó de la radio?
SI NO UN POC
8. T’agradaria incloure les TIC a l’aula de música?
SI NO UN POC
9. Què t’agradaria aprendre de música?
10. Què es per tu la música al marge de l’escola?